

بِهانه کاموایی

حسام آفَنوس

دبیر قفسه

🔗 برای خواندن دنبال بهانه باشید. صبر نکنید کتاب‌ها سراغ شما بیایند. اصلاً چنین اتفاقی از نوادر است؛ این‌که یک کتابی سراغ خواننده‌اش بیاید. البته برای کسی که با کتاب‌ها زندگی می‌کند این اتفاق ممکن است بیفتد که آن هم در حد یک گوشه چشم نشان دادن است و گرنه این‌طور نیست که جناب کتاب راه بیفتد هَلْکِ هَلْکِ بیاید خودش را برساند به جناب مخاطب! نه‌خیر این‌طور نیست. بالاخره این کتاب‌ها هم شان و مرتبتی دارند و ما اگر سراغشان را نگیریم ترجیح می‌دهند در قفسه‌ها بنشینند و خاکِ نوش جان کنند تا این‌که خود را عرضه کنند. پس بهتر است برای خواندن آنها دنبال بهانه باشیم و هر از گاهی سراغی از آنها بگیریم.

وقتی می‌گویم دنبال بهانه باشیم این‌طور نیست که بنده به عنوان نویسنده این یادداشت از این توصیه برکنار باشم و خود را مخاطب قرار ندهم! اتفاقاً اول خودم عمل کرده‌ام و حالا دارم به شما خواننده گرامی که وقت عزیزتان را برای این صفحات گذاشته‌اید، توصیه‌هایی از این جنس می‌کنم.

آخرین نمونه آن همین چند وقت پیش بود. همکاری گرامی به بهانه به دنیا آمدن فرزند نگارنده این سطرها، عروسی دست‌ساز و تولید ملی برای «علی‌آقا» هدیه گرفتند. روباهی کاموایی که ظاهراً برگرفته از شخصیت روباه داستان «شازده کوچولو» اثر آنتوان دو سنت اگزوپری بود. ناگفته پیداست که بنده این داستان مشهور و پرفروش را خوانده بودم (از این‌که کتابی را نخوانده باشیم نباید هراسی به دل راه بدهیم چرا که اگر تا آخر عمرمان شبانه‌روز کتاب بخوانیم، هنوز هم آثاری هست که نخوانده باقی مانده‌اند) و همین عروسک که در تصویر پیداست بهانه‌ای شد برای این‌که مسیرم را به سمت کتابفروشی کج کنم و کتاب را تهیه کرده و بخوانم تا «شازده کوچولو» نخوانده از دنیا نروم. به همین سادگی داستانی پرمعنا و عمیق را مطالعه کردم، هرچند که «شازده کوچولو» کتابی نیست که به یک مرتبه خواندن آن اکتفا کنیم و باید بارها خوانده شود تا معانی خود را بیشتر نشان دهد، ولی به هر صورت یک مرتبه خواندنش خالی از لطف نیست، ولی اگر بیش از یک بار باشد بهتر!

به همین سادگی یک عروسک کاموایی بهانه‌ای شد تا یک کتاب بخوانم و اگر این بهانه کاموایی نبود شاید مدت‌ها سراغ این اثر نمی‌رفتم. می‌خواهم بگویم گاهی بهانه‌ای ایجاد می‌شود و کتابی خودش را نشان می‌دهد و ما باید فرصت را غنیمت بشماریم و وقت را تلف نکنیم. اگر خوب دور و اطراف خود را نگاه کنیم اتفاقاتی از این قبیل فراوانند که ما را به خواندن و سفر به دنیای کلمات دعوت می‌کنند حالا ممکن است بهانه شما کاموایی نباشد!

میراثی که رهبر انقلاب بر ضرورت حفظ و تقویت آن تاکید می‌کنند

به کتاب بازگردیم

کتاب «من و کتاب» یکی از آثاری است که راوی مواجهه‌های گوناگون رهبر انقلاب با کتاب است. از راهکارهای ایشان برای گسترش کتابخوانی تا نظراتشان درباره کتاب‌هایی که خوانده‌اند. نکته جالب در مرور این کتاب که توجه خواننده را برمی‌انگیزد این است که گستره آثاری که ایشان مطالعه کرده وسیع و متنوع است. از روسیه و آمریکا تا آفریقا و آسیا، ایشان آثار نویسندگان را خوانده‌اند و تسلط بسیاری روی آنها دارند. برای نمونه ایشان از کتاب یکی از نویسندگان فقید افغانستان نام می‌برند در حالی که بسیاری از اهالی ادب و فرهنگ نام نویسنده و اثرش را نشنیده‌اند که این گواهی است بر این‌که ایشان به صورت مستمر پیگیر اتفاقات حوزه نشر و کتاب است.

این کتاب از این حیث که تصویری از زوایای مختلف در زمینه کتابخوانی از رهبر انقلاب به خواننده نشان می‌دهد اثری درخور توجه است. بیانات ایشان در زمینه توزیع و ویرتین و ورود ایشان به زمینه ترویج نشان می‌دهد خواندن و مطالعه امری جدی در منظومه فکری رهبر انقلاب است در حالی که حتی بسیاری از مدیران فرهنگی هم خواندن را امری سانی‌مانتال می‌دانند و جدی به آن نگاه نمی‌کنند. در صورتی که از منظر دینی که دین نیز فرهنگ زندگی کردن است مطالعه جایگاه ویژه‌ای دارد و به سادگی از کنار آن نباید رد شد. از این رو کتاب «من و کتاب» برای کسانی که می‌خواهند زاویه‌ای تازه از شخصیت رهبر انقلاب را بشناسند می‌تواند مفید باشد. اثری که حجم زیادی ندارد و روایت‌های آن کوتاه و مختصر است و خواننده هر روایت را می‌تواند در فرصت یک تنفس کوتاه در میان فعالیت‌هایش بخواند.

وقتی از کتاب به عنوان زیربنای تمدن‌های یاد می‌شود و تمدن‌های عظیم و بزرگ به میراث مکتوب خود تکیه کرده‌اند و برای ادامه مسیر مقابل خود دست از میراث مکتوب خود برنمی‌دارند و حتی آثابهایی که از چنین میراثی برخوردار نیستند تلاش می‌کنند چنین میراثی را برای خود دست و پا کنند بنابراین ما نیز نمی‌توانیم از میراث مکتوب خود غفلت کنیم و می‌بینیم که رهبر انقلاب نیز با وقوف بر اهمیت مطالعه و میراث مکتوب، روی این سرمایه عظیم دست گذاشته و برای حفظ آن تلاش می‌کنند. برای رسیدن به قله‌های تعالی و با توجه به این‌که در آستانه گام دوم انقلاب اسلامی قرار داریم، راه‌گزینی نیست غیر از این که به کتاب بازگردیم. 🔗

🔗 چند روز پیش در مراسمی شرکت کرده بودم که در آن فیلمی از رهبر انقلاب پخش شد که در جمعی از اهالی فرهنگ درباره یک کتاب سخن می‌گفتند. در آن فیلم ایشان به کتابی که

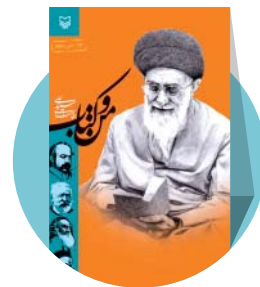
خوانده بودند و در آن رشادت‌های یکی از رزمندگان دوران دفاع مقدس شرح داده شده بود اشارتی کرده و از آن تمجید می‌کنند. آنچه توجهم را به خود جلب کرد این بود که ایشان وقتی اسم کتاب را بردند یکی از مدیران حاضر در جلسه، که مأموریت و مسؤولیتی فرهنگی دارد و فعالیتش از جنس تعامل با اهالی فرهنگ و حضور مستمر و پیگیر در میدان است، نام کتاب و مشخصات آن را در دفتر خودش ثبت کرد. شاید با این گمان که بعد از جلسه سراغی از کتاب بگیرد و حتی آن را تهیه کند و بخواند و برای تبلیغ و ترویج آن اقدامی کند.

همین که آن مدیر نام کتاب را نوشت ارزشمند است ولی حرفی که می‌خواهم بزنم این است، رهبر یک کشور، که حتماً و بی‌شک مشغله‌های بسیاری دارد، از یک کتاب نام می‌برد و جزئیات آن را به‌خاطر می‌سپارد و این‌طور از آن یاد می‌کند که نشان از اهمیت امر مطالعه و خواندن نزد او دارد، در حالی که به نظر می‌رسد آن مدیر تا پیش از این نام کتاب مذکور را نشنیده بود؛ در صورتی که وظیفه ذاتی او حضور مستمر در عرصه و رصد محصولات فرهنگی است.

علاقه‌مندی به کتاب و جایگاه مطالعه نزد رهبر انقلاب بر کسی پوشیده نیست و اثرگذاری ایشان در معرفی و مطرح شدن کتاب‌ها بر آثابهایی که منصفانه به میدان نگاه می‌کنند، امری واضح است. حضور ایشان در نمایشگاه کتاب و پیگیری میزان فروش و اقبال مخاطبان به آثار و در جریان تازه‌های نشر قرار گرفتن همه نشان از اهمیت این گونه فرهنگی در منظر رهبری انقلاب دارد. کتاب‌هایی که نام آنها را نشنیده‌ایم یا حتی خبر از موجود بودن یا نبودن آنها در بازار نداریم از سوی ایشان مورد مطالعه قرار گرفته و حین روبه‌رو شدن با مولف یا مترجم، ایشان در قامت یک منتقد جدی با اثر برخورد می‌کنند. به همین خاطر است که وقتی ایشان از یک کتاب تعریف می‌کنند یا نکته‌ای درباره آن مطرح می‌کنند واکنش بازار به آن کتاب را شاهد هستیم و به سرعت به یکی از پرفروش‌های کتاب کشور تبدیل می‌شود.

سیفا... نجاریان

نویسنده

«من و کتاب»
یکی از آثاری است
که راوی مواجهه‌های
گوناگون رهبر انقلاب
با کتاب است. از
راهکارهای ایشان برای
گسترش کتابخوانی
تا نظراتشان درباره
کتاب‌هایی که
خوانده‌اند